

Zadeva C- 544/23

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

28. avgust 2023

Predložitveno sodišče:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (Slovaška)

Datum predložitvene odločbe:

16. avgust 2023

Pritožnika:

T.T.

BAJI Trans, s.r.o.

Nasprotna stranka:

Národný inšpektorát práce

Predmet postopka v glavni stvari

Predlog za sprejetje predhodne odločbe, vložen v okviru spora, ki se nanaša na preverjanje zakonitosti odločbe [v postopku s] kasacijsko [pritožbo]. Razlog za ta predlog je, da predložitveno sodišče dvomi, ali se pravo Unije uporablja v situaciji, ko je upravna sankcija naložena zaradi kršitve obveznosti, ki izhajajo iz prava Unije, in ko morajo države članice za to kršitev naložiti kazen, kot v primeru člena 19(1) Uredbe 3821/85 in člena 41(1) Uredbe št. 165/2014.

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Razlaga členov 49 in 51(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah ter člena 19(1) Uredbe 3821/85 in člena 41(1) Uredbe št. 165/2014.

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Ali je treba člen 51(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah razlagati tako, da država članica izvaja pravo Unije, kadar v skladu z nacionalnim pravom naloži upravno sankcijo za kršitev obveznosti, pri čemer ta obveznost izhaja iz prava Unije in so države članice dolžne naložiti kazen za kršitev te obveznosti, kot v primeru člena 19(1) Uredbe 3821/85 in člena 41(1) Uredbe št. 165/2014?
2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen: ali je treba člen 49(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in načelo *lex posterior mitius*, ki je v njem določeno, razlagati tako, da se uporablja tudi za naložitev sankcije za upravne prekrške v primeru, ko o krivdi in kazni najprej ne odloča sodni organ, temveč upravni organ, in da se to načelo nato uporablja tudi za nadzor nad odločbo tega upravnega organa, ki ga opravi upravno sodišče?
3. Če je odgovor na drugo vprašanje pritrdilen: ali je treba člen 49(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in v njem določeno načelo *lex posterior mitius* razlagati tako, da se uporablja v nacionalnem upravnem ali sodnem postopku, ne glede na njuno fazo?
4. Če je odgovor na tretje vprašanje nikalen: po katerih merilih se določi ta faza? Natančneje, ali je treba člen 49 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in v njem določeno načelo *lex posterior mitius* razlagati tako, da se uporablja v upravno-sodnem postopku s pravnim sredstvom, kot je kasacijska pritožba, in da mora torej sodišče, ki je vrhovno upravno sodišče, ki to kasacijsko pritožbo obravnava na drugi in zadnji stopnji, upoštevati spremembo zakonodaje v korist storilca upravnega prekrška, ki je bil predmet postopka pred upravnim organom in ne sodiščem, do katere je prišlo šele po izdaji odločbe upravnega sodišča nižje stopnje, ki je predmet nadzora in ki je pravno močna?

Navedene določbe prava Unije

Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, člena 41 in 51(1)

Uredba Sveta (EGS) 3821/85 z dne 20. decembra 1985 o tahografu (nadzorni napravi) v cestnem prometu, člen 3(1) in (2) ter člen 19(1)

Uredba (EU) št. 165/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. februarja 2014 o tahografih v cestnem prometu, razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 3821/85 o tahografu (nadzorni napravi) v cestnem prometu in spremembi Uredbe (ES) št. 561/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o usklajevanju določene socialne zakonodaje v zvezi s cestnim prometom, člen 3(1) in (2), člen 41 ter člen 47

Uredba (ES) št. 561/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o usklajevanju določene socialne zakonodaje v zvezi s cestnim prometom in

spremembi uredb Sveta (EGS) št. 3821/85 in (ES) št. 2135/98 ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 3820/85, člen 3 in člen 13(1)

Upoštevnost določbe nacionalnega prava

Ústava Slovenske republike č. 460/1992 Zb. (ustava Slovaške republike št. 460/1992) z dne 1. septembra 1992:

Člen 50(6)

„Kaznivost dejanja se ocenjuje in kazen za to dejanje se izreče v skladu z zakonom, ki je veljal v času njegove storitve. Poznejši zakon se uporabi, če je za storilca milejši.“

Zákon č. 462/2007 Z. z. o organizácii pracovného času v doprave a o zmene a doplnení zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávani a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 309/2007 Z. z. (zákon št. 462/2007 o organizácii delovnega časa v transportu ter o spremembi in doplnitvi zákona št. 125/2006 o delovni inšpekcii ter o spremembi in doplnitvi zákona št. 82/2005 o nezakornitem delu in nezakornitem zaposlovanju ter o spremembi in doplnitvi nekaterih zákonov, v različici po spremembi z zakonom št. 309/2007):

Člen 38(1)(a)(1)

„Prekršek stori voznik, ki vozi vozilo brez tahografa ali s tahografom, ki nima veljavnega rednega pregleda, ali ki nepravilno uporablja tahograf.“

Zákon č. 461/2007 Z. z. o používaní záznamového zariadenia v cestnej doprave (zákon št. 461/2007 o uporabi tahografa v cestnem prometu):

Člen 1(a)

„Ta zakon ureja pravna razmerja, ki niso urejena s posebnim zakonom, glede

(a) področja uporabe obveznosti vgradnje in uporabe tahografa v motornih vozilih.“

Člen 2(1) in (2)

„1. Prevozno podjetje, ki opravlja avtobusni prevoz ali cestni tovorni prevoz, zagotovi, da je v vsakem vozilu, ki se uporablja za prevoz potnikov ali blaga, nameščen tahograf, in pri opravljanju prevozov uporablja tahografske vložke in kartice, razen če ni v nadaljevanju določeno drugače.

2. Obveznost prevoznega podjetja iz odstavka 1 ne velja za vozila, ki se uporabljajo za prevoz, kot je opredeljen v posebnem zakonu.“

Zákon č. 162/2015 Správny súdny poriadok (zákon št. 162/2015 – zákonik o postopku v upravnem sporu):

Člen 11(h)

„O kasacijskih pritožbah odloča Najvyšší upravny súd (vrhovno upravno sodišče, Slovaška republika).“

Člen 135(1)

„Upravno sodišče pri obravnavi zadeve izhaja iz stanja, ki je obstajalo v času, ko je bila odločba organa javne uprave objavljena ali izdana ali ko je organ javne uprave sprejel ukrep.“

Člen 195(d)

„Pri izrekanju upravnih kazni upravno sodišče ni vezano na obseg in razloge tožbe, kar zadeva spoštovanje načel izrekanja kazni v skladu s Trestný zákon (kazenski zakonik), ki jih je treba uporabiti tudi pri izrekanju sankcij v okviru upravnega postopka.“

Člen 438(1) in (2)

„1. Pravnomočno odločbo upravnega sodišča je mogoče izpodbijati s kasacijsko pritožbo [...].

2. O kasacijski pritožbi odloča senat vrhovnega upravnega sodišča, v zadevah iz člena 22(1) pa veliki senat vrhovnega upravnega sodišča (v nadaljevanju: kasacijsko sodišče).“

Člen 440(1)

„Kasacijska pritožba je lahko utemeljena le, če je upravno sodišče v postopku ali v sprejetju odločbe kršilo zakon, ker

- (a) upravno sodišče ni bilo pristojno za obravnavo zadeve,
- (b) oseba, ki je v postopku nastopala kot udeleženec, ni imela procesne legitimacije,
- (c) udeleženec v postopku pred upravnim sodiščem ni imel polne sposobnosti za samostojno delovanje pred upravnim sodiščem in ga ni zastopal zakoniti zastopnik ali skrbnik,
- (d) je bila v isti zadevi že izdana pravnomočna odločba ali je bil v isti zadevi že začel postopek,
- (e) je zadevo obravnaval izločen sodnik ali upravno sodišče v nepravilni sestavi,

(f) so pomanjkljivosti procesne narave udeležencu v postopku onemogočile uveljavljanje njegovih procesnih pravic v tolikšni meri, da je bila kršena pravica do poštenega sojenja,

(g) je odločba temeljila na napačni presoji pravnega položaja,

(h) se je odstopilo od ustaljene sodne prakse kasacijskega sodišča,

(i) ni bilo upoštevano zavezujoče pravno stališče, izraženo v razveljavitveni odločbi v zvezi s kasacijsko pritožbo, ali

(j) je bila tožba nezakonito zavržena.“

Člen 453(1) in (2)

„1. Kasacijsko sodišče je vezano na obseg kasacijske pritožbe; to ne velja v primeru, ko je odločitev o izpodbijani točki izreka odločbe odvisna od točke izreka, ki se ne izpodbija s kasacijsko pritožbo.

2. Kasacijsko sodišče je vezano na pritožbene razloge; to ne velja, če je bila izpodbijana odločba izdana v postopku, v katerem upravno sodišče ni bilo vezano na tožbene razloge. Kasacijsko sodišče ne upošteva razlogov, ki jih udeleženec v postopku uveljavlja šele po izteku roka za vložitev kasacijske pritožbe.“

Člen 454

„Kasacijsko sodišče pri obravnavi zadeve izhaja iz stanja, ki je obstajalo v času, ko je upravno sodišče objavilo ali izdalo izpodbijano odločbo.“

Zadevna nacionalna sodna praksa ter sodna praksa Sodišča Evropske unije in Evropskega sodišča za človekove pravice (ESČP)

a.

V skladu z nacionalno sodno prakso se načelo *lex posterior mitius* uporablja tudi na področju nalaganja upravnih kazni, če je to za storilca upravnega prekrška ugodneje; tudi kadar je do spremembe pravne ureditve prišlo šele po pravnomočnosti izpodbijanih upravnih odločb.

sodba Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (vrhovno upravno sodišče Slovaške republike) z dne 21. februarja 2018, ECLI:SK:NSSR:2018:8016200465.1, točka 79

sodbi Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (vrhovno upravno sodišče Slovaške republike) z dne 25. novembra 2010, opr. št. 5SŽ/18/2010, str. 19, in z dne 4. maja 2021, ECLI:SK:NSSR:2021:1017200783.1, točki 85 in 88.

sodba Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (vrhovno upravno sodišče Slovaške republike) z dne 5. novembra 2019, ECLI:SK:NSSR:2019:1015201090.1, točke 72, 73, 76 in 78

b.

Po mnenju Najvyšší správny súd (vrhovno upravno sodišče) sodna praksa Sodišča Evropske unije ne daje zadovoljivega odgovora na vprašanje obsega obveznosti uporabe načela *lex posterior mitius* na različnih stopnjah postopka. Predložitevno sodišče ugotavlja, da v skladu s sodno prakso Sodišča ta obveznost velja v postopkih do izdaje dokončne odločitve, vendar ni nobenih smernic glede tega, katere vrste nacionalnih odločitev je treba šteti za dokončne.

Kar zadeva vprašanje uporabe člena 49(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah na različnih stopnjah nacionalnega postopka glede na obdobje, v katerem se je pravo spremenilo v korist storilca upravnega prekrška, to v sodni praksi Sodišča Evropske unije še ni bilo rešeno.

sodba Sodišča z dne 6. oktobra 2015, Delvigne, C-650/13, EU:C:2015:648, točka 56, in sklep z dne 16. junija 2021, Crédit agricole/ECB, od C-456/20 P do C-458/20 P, ECLI:EU:C:2021:502, točki 27 in 65.

sodba ESČP z dne 17. septembra 2009, Scoppola proti Italiji, CE:ECHR:2009:0917JUD001024903, točki 108 in 109.

sodba ESČP z dne 12. januarja 2016, Gouarré Patte proti Andori, CE:ECHR:2016:0112JUD003342710, točke 28 in od 32 do 35

sodba ESČP z dne 27. septembra 2011, A. Menarini Diagnostics S.R.L. proti Italiji, CE:ECHR:2011:0927JUD004350908, točke od 64 do 66

sodba ESČP z dne 21. februarja 1984, Öztürk proti Nemčiji, CE:ECHR:1984:0221JUD000854479, točka 56

sodba ESČP z dne 2. septembra 1998, Lauko proti Slovaški CE:ECHR:1998:0902JUD002613895, točki 63 in 64

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka v glavni stvari

- 1 Z odločbo upravnega organa prve stopnje z dne 8. decembra 2016 je bil prvi pritožnik, T.T., spoznan za krivega storitve prekrška iz člena 38(1)(a), točka 1, zakona št. 462/2007¹, ki naj bi ga storil s tem, da je 4. novembra 2015 vozil vozilo drugega pritožnika, družbe BAJI Trans, s. r. o, v katerem je prevažal beton in ki je bilo opremljeno s tahografom, ki od 25. junija 2015 ni imel veljavnega rednega pregleda, za kar mu je bila izrečena globa v višini 200 EUR.

¹ V različici, ki velja od 8. decembra 2016.

- 2 Nasprotna stranka, Národný inšpektorát práce (državni inšpektorat za delo, Slovaška republika), je z odločbo z dne 3. aprila 2017 zavrnil pritožbo T.T. in potrdil odločbo prvostopenjskega organa.
- 3 Pritožnika sta zoper to upravno odločbo vložila tožbi pri Krajský súd v Bratislave (okrožno sodišče v Bratislavi, Slovaška republika).
- 4 Krajský súd v Bratislavi (okrožno sodišče v Bratislavi), ki je delovalo kot upravno sodišče, je s sodbo z dne 27. marca 2019 tožbo T.T. zavrnilo, tožbo družbe BAJI Trans s. r. o. pa zavrglo zaradi pomanjkanja procesne legitimacije.
- 5 Krajský súd v Bratislavi (okrožno sodišče v Bratislavi) je v zvezi z utemeljenostjo tožbe T.T. poudarilo, da je bila obveznost uporabe tahografov v vseh vozilih v cestnem prometu uvedena s členom 3 Uredbe 3821/85 in nato tudi s členom 2(1) zakona št. 461/2007, z izjemami, navedenimi v členu 3 Uredbe št. 561/2006. Med temi izjemami pa ni navedeno vozilo za prevoz betona. Člen 13(1) Uredbe št. 561/2006 določa, da lahko država članica pod določenimi pogoji določi izjeme od členov od 5 do 9.² Krajský súd v Bratislave (okrožno sodišče v Bratislavi) pa je navedlo, da se te izjeme lahko uporabljajo izključno za vozila, uporabljena v prometu, ki so izrecno navedena v členu 13(1). Zakon št. 461/2007, ki je bil sprejet zaradi prenosa Uredbe 3821/85 ni določal nobene izjeme glede namestitve in uporabe tahografov v vozilih, namenjenih za prevoz betona, zato se obveznost uporabe takega tahografa v polnem obsegu uporablja tudi za vozila, namenjena prevozu betona.
- 6 Pritožnika sta navedeno sodbo izpodbijala s kasacijsko pritožbo, ki sta jo 15. julija 2019 vložila pri Najvyšší správny súd (vrhovno upravno sodišče). V postopku s kasacijsko pritožbo sta pritožnika 4. avgusta 2020 vložila dopis, v katerem sta opozorila na spremembo pravnega položaja v zvezi z Uredbo št. 2020/1054.³
- 7 S 1. avgustom 2021 je Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (vrhovno upravno sodišče Slovaške republike, v nadaljevanju: vrhovno upravno sodišče) začelo delovati in voditi postopke v vseh zadevah, v katerih je do 31. julija 2021 postopke vodil Správne kolégium (upravni kolegij) Najvyšší súd Slovenskej republiky (vrhovno sodišče Slovaške republike). Zadeva je bila nato dodeljena petemu tričlanskemu senatu vrhovnega upravnega sodišča, ki je ugotovil, da so izpolnjeni pogoji za predložitev zadeve velikemu senatu vrhovnega upravnega sodišča, saj je želel odstopiti od stališča prvega tričlanskega senata vrhovnega upravnega sodišča. Medtem ko želi prvi tričlanski senat vrhovnega upravnega sodišča pritrdilno odgovoriti na vprašanje, ali mora tudi vrhovno upravno sodišče

² Navedeni členi se nanašajo na posadke, čas vožnje, odmore in čas počitka.

³ Uredba (EU) 2020/1054 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2020 o spremembi Uredbe (ES) št. 561/2006 glede minimalnih zahtev za najdaljši dnevni in tedenski čas vožnje, najkrajše odmore ter dnevni in tedenski čas počitka ter Uredbe (EU) št. 165/2014 glede določanja položaja s tahografi, v skladu s katero se je med drugim spremenilo besedilo člena 13(1) z njegovo dopolnitvijo s točkama q) in r).

uporabiti poznejše predpise, če so ugodnejši za storilca upravnega prekrška, in to tudi, če je do spremembe teh predpisov prišlo potem, ko je upravno sodišče nižje stopnje objavilo ali izdalo svojo odločbo, peti tričlanski senat vrhovnega upravnega sodišča meni, da je treba glede na naravo kasacijske pritožbe in načelo, po katerem se opravi nadzor nad že pravnomočno odločbo upravnega sodišča nižje stopnje, na to vprašanje odgovoriti nikalno.

- 8 Zadevo zdaj obravnava veliki senat vrhovnega upravnega sodišča, njegova naloga pa je sprejeti razlago zadevnih predpisov (področje uporabe načela *lex posterior mitius*), ki bo nato zavezujoča za vse tričlanske senate vrhovnega upravnega sodišča.

Bistvene trditve strank v postopku v glavni stvari

- 9 V obravnavani zadevi pritožnika pred Krajský súd v Bratislavi (okrožno sodišče v Bratislavi) nista ugovarjala dejanskim okoliščinam, na podlagi katerih je bil T.T. spoznan za krivega storitve prekrška, temveč sta izpodbijala ugotovitev krivde glede storitve prekrška in izrek kazni, ker naj do storitve prekrška ne bi prišlo, saj naj bi moralo biti zadevno vozilo za prevoz betona izključeno iz seznama vozil, ki morajo uporabljati nadzorne naprave (tahografe).

Povzetek obrazložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe

I.

- 10 Vrhovno upravno sodišče na podlagi upravne pritožbe in kasacijske pritožbe, ki ji je sledila, odloča o zadevi, v okviru katere preizkuša odločbo nasprotne stranke, v skladu s katero je bila potrjena odločba, s katero je bil pritožnik T.T. spoznan za krivega storitve prekrška po nacionalnem pravu in mu je bila naložena kazen 200 EUR. T.T. je trdil, da je v času obravnave kasacijske pritožbe prišlo do spremembe predpisov, zaradi katere ravnanje, ki ga je storil, ni več protipravno, zato je treba uporabiti načelo nacionalnega prava iz člena 50(6) ustave.
- 11 V zvezi s prvim vprašanjem za predhodno odločanje vrhovno upravno sodišče ugotavlja, da enako načelo izhaja iz člena 49(1) Listine. V tej zadevi pa je sporno področje uporabe tega načela, tj. možnost njegove uporabe v različnih fazah nacionalnega upravnega in sodnega postopka.
- 12 V skladu s členom 267(1)(a) PDEU je Sodišče pristojno za predhodno odločanje o vprašanjih v zvezi z razlago Pogodb. Ker ima Listina v skladu s členom 6(1) PEU enako pravno veljavo kot Pogodbi, je Sodišče tako pristojno tudi za razlago same Listine. Iz tega izhaja, da je Sodišče pristojno za razlago člena 51(1) Listine, ki je potrebna za presojo, kdaj države članice izvajajo pravo Unije in kdaj se torej zanje uporabljajo določbe Listine. Razlaga navedene določbe je v obravnavani zadevi odločilna v zvezi s členom 49(1) Listine, saj lahko to določbo vrhovno upravno

sodišče uporabi le, če se ugotovi, da se postopek, ki poteka pred tem sodiščem, nanaša na položaj, v katerem država članica izvaja pravo Unije.

- 13 V obravnavanem primeru so bili nacionalni zakoni sprejeti za prenos zadevnih uredb⁴, in sicer tako samih obveznosti, ki jih te uredbe določajo, kot tudi sankcij, ki izhajajo iz njihove kršitve. Po mnenju vrhovnega upravnega sodišča je upravni organ, ki nastopa kot nasprotna stranka, pri odločanju o krivdi in kazni za prekršek izvajal pravo Unije v smislu člena 51(1) Listine. Vendar pa vrhovno upravno sodišče meni, da mora Sodišče izrecno potrditi, da zadeva spada na področje uporabe prava Unije in da gre za njegovo izvajanje v smislu člena 51(1) Listine. Če to ne velja, želi predložitveno sodišče izvedeti razloge za drugačno razlago.

2.

- 14 V zvezi z drugim vprašanjem za predhodno odločanje vrhovno upravno sodišče opozarja na sodno prakso ESČP, v skladu s katero je treba o vsaki kazenski obtožbi odločati v skladu s členom 6(1) Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljevanju: Konvencija). Vendar predložitveno sodišče dodatno poudarja, da je sprejemljivo stališče, da o taki obtožbi odloča drug organ, vendar pod pogojem, da je odločitev takega drugega organa predmet nadzora sodišča, ki izpolnjuje zahteve iz člena 6 Konvencije in ima neomejeno pristojnost, vključno z možnostjo presoje vprašanja sorazmernosti izrečene kazni.
- 15 Vrhovno upravno sodišče meni, da morajo za izpolnitev zahtev iz člena 6(1) Konvencije v okviru odločanja upravnih organov o krivdi in kazni za upravne prekrške ti organi glede na to, da je njihovo odločanje o teh zadevah izjema, uporabiti načelo *lex posterior mitius*.
- 16 Vrhovno upravno sodišče zato meni, da je treba od Sodišča pridobiti izrecno potrditev, da se v skladu s členom 49(1) Listine načelo *lex posterior mitius* uporablja tudi za upravne organe in da se posledično uporablja tudi pri sodnem nadzoru nad upravnim postopkom.

3.

- 17 Pri tretjem in četrtem vprašanju, ki sta postavljena pod pogojem, da je odgovor na prejšnji dve vprašanji pritrdilen, želi vrhovno upravno sodišče od Sodišča dobiti napotke, ali mora upoštevati *lex mitius* (zakon, ki je za storilca milejši), ki je bil sprejet po razglasitvi odločbe upravnega sodišča nižje stopnje, ki je pravnomočna. Predložitveno sodišče poudarja, da je to vprašanje sporno tudi med različnimi senati tega sodišča, zaradi česar je bila zadeva predložena v odločanje velikemu senatu vrhovnega upravnega sodišča.

⁴ Uredba 3821/85 in poznejša Uredba št. 165/2014.

- 18 Predložitveno sodišče mora torej ugotoviti, ali je načelo *lex posterior mitius* omejeno s fazo postopka, ali pa ga mora ne glede na fazo postopka uporabiti sodišče, ki odloča o zadevi. Hkrati predložitveno sodišče opozarja na dejstvo, da v primeru *lex mitius* (zakon, ki je za storilca milejši), ki je bil sprejet šele po pravnomočnosti odločbe upravnega sodišča nižje stopnje, pritožnika s svojim procesnim aktom (kasacijsko pritožbo) ne bi mogla uveljavljati izjeme *lex posteriori mitius* iz dejanskih razlogov, ker bi se lahko zgodilo, da bi bil *lex mitius* (zakon, ki je za storilca milejši) sprejet po izteku rokov za vložitev kasacijske pritožbe, iztek teh rokov pa preprečuje uveljavljanje novih razlogov v kasacijskem postopku. Dodati je treba, da je kasacijska pritožba izredno pravno sredstvo, saj je vložena zoper pravnomočno odločbo upravnega sodišča nižje stopnje.
- 19 Vrhovno upravno sodišče meni, da člen 49(1) Listine kljub temu lahko povzroči neuporabo zgoraj navedenih nacionalnih postopkovnih načel, zato se je odločilo, da Sodišču predloži zadevna vprašanja za predhodno odločanje. Predložitveno sodišče meni, da je razlaga člena 49(1) Listine odprta in je lahko sporna ter dodaja, da Sodišče tega vprašanja še ni razlagalo.
- 20 Vrhovno upravno sodišče zato ni sigurno, ali se lahko v skladu s členom 49(1) Listine načelo *lex posterior mitius* uporabi v vseh tekočih upravnih ali sodnih postopkih ali pa je treba to načelo upoštevati le v določenih fazah, in nadalje, po katerih merilih je treba določiti takšno fazo. Natančneje, vrhovno upravno sodišče želi ugotoviti, v kolikšni meri člen 49(1) Listine zahteva uporabo načela *lex posterior mitius* tudi v postopku s kasacijsko pritožbo.